

יגמונד פרנקל:

„אני נשאר פה בגלל מזג האוויר!“

נכון שאצלנו עוד לא הצליחו להרוס את מזג האוויר. אבל למי מאיתנו אין איזה קרוב או חבר בארצות-הברית, ושם אנשים מתים עכשיו מקור. ממרומי ה-16 מעלות צלטיס שלנו אנחנו מסתכלים עליהם ברחמים נוראיים ובדאגה, אך יגמונד פרנקל חי שש שנים בסיביר במזג-אוויר מאוד דומה. זה באמת כל-כך נורא? שאלתי אותו.

במקום ששם חייתי שש שנים, הטמפרטורה היתה מגיעה בחורף למינוס 46 מעלות, רק במשך חודש כשנה. בשאר חודשי החורף זה היה רק 30—25 מעלות מינוס.

● **אפשר להסתדר עם זה בחיי יומיום?**

הקור היה רק חלק אחר מחיינו שם. החלק השני היה שרוב הזמן היינו רעבים וכמוכן לא היה כסף להסיק את החדר יותר מאשר שעה אחת ביום. בכל זאת נשארו בחיים.

● **אנשים לא מתו שם מקור?**

אני גניח שמתו. אבל זה היה ברור-כלל לא בתוך הבתים אלא בתאונות. כלומר, כשאנשים היו טועים בדרך. זה גם מה שקורה היום למעשה בארצות-הברית. מתים אלה שנתקעים בסופות ובשלגים בלי יכולת להגיע למקום ישוב.

● **אני רואה שאתה בכלל לא מתרגש מהעניין.**

חייתי שנתיים גם בארצות-הברית ופגשתי שם קור. אבל פגשתי אותו בתוך דירה מוסקת ומכוננית מוסקת ועל בטן מלאה. אז האף קופא לך ותנכי האוזניים קופאים, אבל בהחלט אין לך ההרגשה שהטבע פועל שעות נוספות במיוחד כדי להרוג אותך ולענות אותך.

● **אומרים שבאמריקה קופאים המים בצניורות והויסקי בבקבוקים. גם אצלכם קפאו המים?**

הוויסקי אצלנו לא קפא, כי לא היה וויסקי, והמים בצניורות לא קפאו כי לא היו צניורות. כשהלכנו לבאר לשאוב דלי מים, היינו צריכים לעבוד קשה כדי לשבור את שיכבת הקרח שכיסתה את המים. אבל היו דברים מאוד נוחים. ביום השוק היו באות האיכרות למכור חלב. בתוך החדר הן היו מונות את החלב לתוך צלחות עמוקות. יוצאות עם הצלחת החוצה, ומייד החלב היה קופא. ואז האיכרה היתה הופכת את הצלחת ונותנת לך את גוש החלב. שתיקה אותו הביתה מתחת לבית-השחי. לא היה בכלל צורך בבקבוקים.

● **האם אתה אוהב את מזג-האוויר בארץ?**

זו אחת הסיבות שאני נשאר פה.

מרים גבריאלי:

„אנשי המימסד התרבותי כל-כך סתומים!“

בערב-היחיד של השחקנית מרים גבריאלי, שש - שעה רקובה קוראת השחקנית שמונה סיפורים של חנוך לוין. מחכים למשהו מאוד מסוויים ומוכר. והנה, ערב כמעט לירי. הדבר הראשון שעלה בדעתי הוא שאשה בחרה את החומר. שאלתי את מרים גבריאלי אם אני צודקת. גם אשה. הבמאי אהרון אלמוג ואני בחרנו את החומר.

● **נראה באילו הטעם הנשי היה דומיננטי בבחירה. דאגת שלא יהיו מימשטים שלך באשה לא יהיה נוח לומר אותם?**

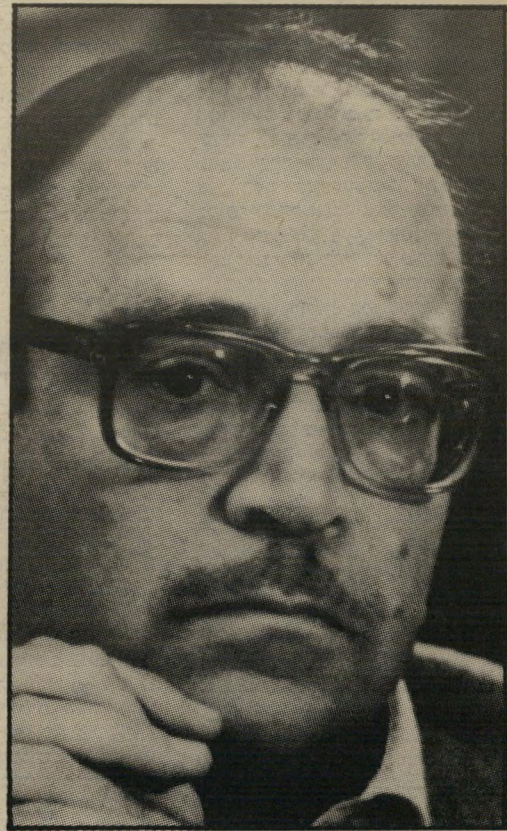
זה נכון שהיו כמה סיפורים יותר חריפים ואותם לא בחרתי, אבל לא בגלל שהיו שם מימשטים שכאשה גע-כי להגיד אותם על הבימה. פשוט נאלצנו להצמצם ושמונת הסיפורים הנקראים על הבימה היו הבחירה הסופית.

● **יצא ערב כזה שאשר להזמין אליו אפילו את מרים תעסה-גלזר, אולי היא תשנה את דעתה על חנוך לוין.**

הם כל-כך סתומים. אנשי המימסד התרבותי בארץ, שהם לא יבינו. הם מתקיפים את חנוך בצורה עיוורת. הם לא מסוגלים להבין שמאז עגנון לא קם לנו סופר כמו חנוך לוין. מי עוד כמוהו עושה שימוש גרנדיוזי כזה בשפה העברית, מי עוד כמוהו מסוגל לחשוב כל-כך מיוחד ובעצם גם כל-כך יהודי? מי עוד היה מעמיד מצוץ במרכזה של יצירה ספרותית מרתקת ועוטף אותו בהבנה ובאהבה. והם אומרים שהוא לא אנושי. הרבר היחיד שאני יכולה להגיד לזכותם של אנשי המימסד זה שהם לא מסוגלים להבין.

● **בשביל מישהו שלא קרא את סיפוריו של לוין שהתפרסמו ב-סימן קריאה נולד בערב הזה חנוך לוין מה הוא עצמו אומר על זה?**

זה לא לוין חרש. זה לוין נוסף. שכבר שנים ידוע על קיומו. אני קוראת את החומר הזה במשך שנים, ומשתגעת עליו. בהתחלה היה חנוך חרד מאוד איך יתקבל ערב של שעה וחצי שכולו קריאה, אבל נדמה לי שהוא מרוצה.

שימחה דיניץ:

„אצלנו לא עומדים למישפט על טיפשות!“

בתוכנית האחרונה של „שעה טובה“ רואיין עורך „אטלס כרסא“ אריה יצחקי. היו לו כמה גילויים חדשים על מילחמת יום-הכיפורים. בין השאר טען יצחקי שהרכבת האווירית האמריקאית, שהגיעה ארצה בזמן המילחמה, הובילה סחורות חסרות-ערך ולמעשה כולה נועדה כדי להציל את כבודם של גולדה מאיר ומשה דיין. אשר טענו שאילו ישראל פתחה במילחמה לא היתה ארצות-הברית שולחת לנו את הרכבת האווירית, שגם היא הייתה לטובתנו את תוצאות המילחמה. ביקשתי את תגובתו של שימחה דיניץ, מי שהיה באותם הימים שגריר-ישראל בארצות-הברית. על דבריו של יצחקי.

זו טעות ממדרגה ראשונה.

● **אתה טוען שהרכבת האווירית ספקה דברים בעלי ערך צבאי רב?**

אינני בקי גדול בסוגי נשק. אבל אני יודע שהרכבת האווירית הביאה בדיוק את מה שממשלת-ישראל ביקשה. וברור לי שממשלת-ישראל רצתה את הטוב ביותר. אולי לאיש הזה יש רעות משלו על איפתיות המילחמה מצידנו, אבל להביא ארגומנטים מסוג זה, זו טיפשות מוחלטת.

● **אם מה שיצחקי אומר הוא לא אמת, אז מישהו יכול לתבוע אותו לדין. הדברים נכתבו בספר. לא רק נאמרו בשיחת רעים.**

אצלנו לא עומדים למישפט על טיפשות. אחרת בתי-המישפט היו נסתמים.